

Tarihte tercih yapmak

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 23 Haziran 2021 16:43 -

Çok sayıda insan anılarını yazıyor, kimisi bunu örgütsel bağlamda yapıyor. Her durumda iyi bir şeydir.

1970'li yılların ortasında Ankara'da sosyalist hareketin durumundan, örgütlerin kurulmasından söz edenler mutlaka kimisi geniş kimisi dar olarak daha sonra Acilciler olarak bilinecek yapıdan söz ediyorlar. Özellikle Devrimci Yolcuların Tarihle Söyleşiler kitaplarında bu söz etmeyi yoğun olarak görmek mümkündür. Konuşanların büyük bölümü Acilciler için iyi düşüncelere sahip değiller ama bunu normal görmek gerekir. Aradan 35 yıl geçtikten sonra hala bu örgütten söz etmek gereğini duyuyorsanız, bu sizin o dönemde ciddi olarak etkilendiğiniz ve sorun yaşadığınız anlamına gelir; aksi durumda "dar, sekter" olarak değerlendirilen bir örgütün aradan bunca yıl geçtikten sonra hatırlanması gerekmezdi. Unutulur giderdi.

Bu örgütün kuruluşundan söz edilince tek kişinin adından söz ediliyor hatta "Engin olmasaydı böyle bir örgüt olmayabilirdi," bile deniliyor.

Bu da doğrudur. Örgüt kurmak ciddi bir iştir, büyük bir sorumluluk ve yükün altına giriyorsunuz. Bu nedenle Yüksel, İlker ve ben başlangıçta tereddüt yaşadık ve başka çare kalmadığını anlayınca bu yükün altına girmeye karar verdik. Üç kişi arasında 1970'ten beri sosyalist kadronun Ankara'da tanıdığı tek kişi bendim. Kurulma için ısrarcı da oldum. Yüksel Beşevler bölgesindeki Gazi Eğitim Enstitüsü'nde öğrenciydi ve bu alan Ankara'da kenarda kalıyordu. Merkezler ODTÜ ve SBF idi.

İlker ise Sosyalist Fikir Kulübü üyesi olmadığı için ODTÜ içinde bile tanınmıyordu. Nitekim ancak 1973 yılında tanışacaktık.

O dönemle ilgili olarak değişik kişiler tarafından –bilmediklerim de mutlaka vardır- o kadar çok şey yazıldı ki, ek olarak anlatılabilecek fazla bir şey kalmadı. Sadece bazı bilgilerin düzeltilmesi gerekiyordu, o kadar.

Tarihte tercih yapmak

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 23 Haziran 2021 16:43 -

Türkiye Devriminin Acil Sorunları'nın (TDAS) tartışmaları nasıl yürütüldü gibi mesela...

Böyle yazıyorum çünkü çok sayıda kişinin ne yazılmaya çalışıldığından haberi vardı.

Bütün bunlar iyidir hoştur da o dönemin içime sıkıntı vermeye başladığını da belirtmem gerekiyor. Hele de bazı yazarların tarihin değerlendirilmesinin gelecek için gerekli olduğu saptamasından iyice sıkıntı duyuyorum.

Aradan geçmiş 45 yıl, insan ömrünün neredeyse üçte ikisi geçmiş başka bir deyişle, o tarihi değerlendirip gelecek için dersler çıkarmak iddiasında olanlar epeyce geç kalmadılar mı?

Tarihte geriye tabii ki dönülebilir ama bu dönüş bugünkü bir amaca ulaşmak için yapılmalıdır. Biz böyle bir şey yaptık: 2008'de yaklaşık 30 yıl geriye döndük, ilerledik ve buradan çıkardığımız sonuçlarla örgütün adına musallat olan mafyavari bir tipi tarihimizden tasfiye ettik. Sosyalist hareketin tarihinden tasfiye oldu demek daha doğru olur. Hemşerileri ve akrabalarıyla birlikte artık ne hali varsa görsün!

Burada yapılan geçmişe dönüp gelecek için dersler çıkarmak değildi, somut bir amaç söz konusuydu ve buna ulaştık. Tarihimizi de bu tipten ve benzerlerinden temizledik.

Ben 1975'in Engin'i değilim, aradan 45 yıl geçti ve kişinin kendisini esas olarak o dönem temelinde değerlendirmesi çapsızlık örneğinden başka bir şey değildir. Ben böyle yapmıyorum, yapanları da hoş karşılamıyorum. Tamam, büyük bir geçmiş var, adı yıllar sonrasına kalan bir tarih var ama aradan da 45 yıl geçti. Dünya çok değişti. Bugün ve gelecek o günlerin devamı değildir.

Gelecek için önemli amaçları bulunan insanların 1990 öncesini kafalarından silmeseler bile geriye atmaları gerekir. Aksi durumda o geçmiş sizi sürekli olarak yavaşlatacaktır. Daha ileriye gidip tarihi 2000 yılı sonrasına da alabilirim. Son 20 yıldır önemli denilebilecek bir şey yapmamışsanız, daha önce ne yaptığınızın önemi azalır, hem de iyice azalır.

Tarihte tercih yapmak

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 23 Haziran 2021 16:43 -

Şüphesiz bugün dünün devamıdır ama bu süreçte önemli değişiklikler yaşanmış, ciddi kırılmalar olmuştur. Dünden bugüne gelen düz bir çizgi değildir.

TDAS'ın Tarihi adlı kitapta farklı bir tarih teorisinden söz ettim. Bu teoride tarih sondan başa doğru değerlendirilir. Tarihsel olaylar değişmez ama yorumları değişir, hem de fena halde değişir. Bu bakımdan tarih sabit değildir, değişkendir. Her farklı ortamda aynı tarihin farklı değerlendirmesi yapılır.

Ekim devrimini örnek olarak alın mesela... Bu devrimin 1937'deki ve 1977'deki değerlendirmeleri farklı olduğu gibi, SSCB dağıldıktan sonraki değerlendirmesi de farklıdır. Olaylar aynıdır, bu olaylara bilinmeyen yenileri eklenmemiştir ama yorumları değişmiştir.

Çok sayıda sosyalistin geçmişle bu kadar çok uğraşmasının nedeni, son 20-30 yılda pek bir şeyin yapılmamış olmasıdır. Bu eksiklik, çok şeyin yapıldığı geçmiş uğraşıyla kapatılmaya çalışılmaktadır. Geçmiş çok anlatılıyor çünkü diyelim son 20 yılla ilgili anlatılabilecek önemli bir şey yoktur.

Bunun hiç de iyi bir şey olmadığına görülmesi gerekiyor.

Şöyle bir örnek vereyim: 2015 yılında **40 Yıl Sonra TDAS'ı**, 2016'da **Geleceğe Dönüş'ü** yazmasaydım, 1975'te

TDAS

'ı yazmış olmak benim için anlamını bir oranda kaybederdi. Aradan 40 yıl geçmiş; dünya, bölge ve ülke çok değişmiş ve siz hala aynı yerdesiniz.

Ayıp, çok ayıp!

İnsanların uzak geçmişlerinden başka övünebilecek şeyleri yoksa bunu anlamak gerekir; çok abartılmaması –ki öyle yapılıyor- şartıyla.

Tarihte tercih yapmak

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 23 Haziran 2021 16:43 -

Tarihinizde son 20 yılı, haydi çoğaltalım en fazla son 30 yılı tercih edin.

Bugün ve geleceği belirleyen bu tarihtir. Tarihin bu bölümünü tercih edin ve daha öncesiyle mecbur kalmadıkça fazla ilgilenmeyin.